



Selvitys kertakäyttömuovituotteiden
sääntelyn vaihtoehtoista (SUP-direktiivin
toimeenpano)

Jätehuoltopäivät
2.10.2019 Tampere

Raimo Lilja, Ekoleima Ay

Anna-Maija Pajukallio, YM

Direktiivin tarkoitus

ehkäistä ja vähentää SUP-tuotteiden vaikutusta vesiympäristöön, ja ihmisten terveyteen

edistää siirtymistä kiertotalouteen

...siten edistää sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa

SUP = single-use plastic products

VAATIMUS	TUOTTEET
Tuoteryhmän kulutusta vähennettävä kansallisen tavoitteen mukaisesti v.2026 mennessä (artikla 4)	mukit, syömävalmiin ruuan pakkaukset
Kiellettävä markkinoille saattaminen (artikla 5)	muoviset aterimet, lautaset, pillit, vaahdotetusta polystyreenistä valmistetut mukit, juomapakkaukset ja syömävalmiin ruuan pakkaukset, vanupuikot, juomien sekoitustikut, ilmapallojen varret oxo-muovista valmistetut tuotteet
Muovista valmistetun korkin on pysyttävä kiinni juomapakkauksessa käyttövaiheen aikana. Pulloissa käytettävä kierrätysmuovia tietty osuus (artikla 6)	max. 3 litran juomapakkaukset, mukaan lukien yhdistelmäpakkaukset
Tuotteeseen tai sen pakkaukseen roskaantumista ehkäiseviä merkintöjä (artikla 7)	terveysiteet, tamponit, tamponin asettimet, kosteuspyyhkeet, suodattimelliset tupakkatuotteet ja suodattimet, juomamukit
Laajennettu tuottajavastuu, mukaan lukien tietty kustannusvastuu siivouksesta (artikla 8)	Suodattimelliset tupakkatuotteet ja suodattimet. Syömävalmiin ruuan pakkaukset, max. 3 litran juomapakkaukset, mukit, kevyet kantokassit. Kosteuspyyhkeet ja ilmapallot. Muovia sisältävillä kalastustuotteilla vain erilliskeräys satamista ja valistus.
Erilliskeräys 77 % v. 2025 -> 90 % v. 2029 markkinoille saatettavista muovituotteista (artikla 9)	max 3 litran kertakäyttöiset juomapullot ja niiden korkit ja kannet
Valistustoimenpiteet (artikla 10)	edellä mainitut tuoteryhmät paitsi ne tuoteryhmät, jotka kielletään

SUP-direktiivin vaatimukset

- Toimeenpantava, mutta Suomessa vaikuttavuus vähäinen

- Vaikuttavina ohjaukskeinoja myös Suomessa

Suomessa relevantit ohjaukskeinot

- Kansalliset lisätoimet

Strategisia valintoja

Tuotekieltoja ja tuotevaatimuksia koskevat vaatimukset:

- a) jätelakiin,
- b) ekosuunnittelulain laajennukseen vai
- c) erillinen muovituotelaki?

Laajennettua tuottajavastuuta koskevat vaatimukset:

- a) Säädetään lailla
- b) Toimeenpannaan sopimuksella toimijoiden kanssa (paitsi tupakat)
- c) Lailla puitteet, käytännön toteutus sopimuksella

Sovitettava pakkausten yleiseen tuottajavastuuseen

Sopimusmenettelystä pitäisi säätää laissa (YSL tai muu)

Kansallista liikkumavaraa

Kulutuksen vähentämisen tavoite ja toteutustapa (esim. sopimus, muovivero, lisäkiellot).
Vähentämisen mittaaminen: kpl vai muovitonni?

Kalastusvälineiden vastaanotto:
merisatamat/myös sisävedet

Tuottajavastuu: vapaaehtoisin sopimuksin;
siivousvelvoitteen rajausta; tuottajan määrittely
SUP-pakkauksissa. Kiinteä vuosimaksu?

Tuottajien organisoituminen: RINGIn
laajennus/kullakin tuoteryhmällä
oma/siivousvelvollisuudella oma "siivousrinki"?

Kansalliset lisätoimet

Hallinnollinen roskasakko

Lumenkaato mereen kiellettävä,
lumenkaatopaikkojen sääntely

Jätevesien ja hulevesien käsittelyssä
pientä viilausta

Rakentamisen ja rantarakenteiden
muovieristeiden hallinta

Pakkausmuovin käytön taloudellinen
ohjaus

**Kertakäyttömuovituotteita
koskevan direktiivin toimeenpanon
vaihtoehtojen tarkastelu**



Ympäristöministeriön julkaisuja 2019:26

<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/60038>

SUP toimeenpano: jatkotoimet

- Direktiivin tulee olla pantuna täytäntöön kesällä 2021
 - hallituksen esitys viimeistään vuoden 2021 alussa eduskuntaan
 - säädöstyötä koskeva hankesuunnittelu käynnistymässä 10/2019
 - päävastuussa Katariina Haavanlammi/YM
- Organisointi: ei erillistä työryhmää – osallisten joukko kovin suuri
 - puretaan artikloittain ja tuotteittain ja muodostetaan sitä kautta erikseen keskusteltavat asiakokonaisuudet ja relevantit keskustelutahot
 - kokonaisuuden osalta reflektioryhmänä muovitiekartan yhteistyöverkosto.
 - lisäksi esillä jätealan strategisessa yhteistyöryhmässä

Komission täytäntöönpanotyö



- Direktiivissä joiltain osin paljon tulkinnanvaraa
- Komission täytäntöönpanotyön merkitys korostuu
 - hidasta suhteessa kansallisen toimeenpanon aikatauluihin
- Laaja komission konsulttityö käynnissä 8/2019-2/2021
 - Konsultti käynnistänyt kaksiosaisen kyselyn – päättyy 4.10.
 - (1) product markings and definitions
 - (2) expectations and product descriptions
- Ohjeistusta kuten
 - Mikä on SUP? , tuottajavastuujärjestelmän kustannusvastuu
- Odotettavissa noin 10 täytäntöönpanosäädöstä (7/2020 – 1/2022 kuten
 - merkinnät, raportointi, kulutuksen vähentämisen mittaaminen, kierrätetyn muovin määrä ...